

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Dagelijks Bestuur
steller: Hugo Jungen, Michael van Bockel, Paul Verkerk & Tijs de Beer
onderwerp: AP04.1a_Toetsingskader robuustheidscriteria
t.b.v.: AB d.d. 15-09-2023
bijlage: b) Toetsingskader robuuste omgevingsdiensten RUD Utrecht
c) Eindnotitie Robuuste omgevingsdiensten na stuurgroep
d) Brief AB RUD Utrecht betreft robuuste omgevingsdiensten en verzoek toetsing
e) Toetsingskader robuuste omgevingsdiensten aanvulling op bijlage 6 eindnotitie 15-6-2023

Status

- ter kennisneming
- ter (oriëntatie) bespreking
- ter besluitvorming

Samenvatting

Binnen het interbestuurlijk programma VTH (IBP) is pijler 1 gericht op robuuste omgevingsdiensten en financiering. Het bestuurlijk overleg IBP VTH heeft ingestemd met het voorstel dat een robuuste omgevingsdienst voldoet aan de criteria: effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency. Deze criteria zijn vervolgens omgezet naar zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's). Ook met deze kpi's heeft het bestuurlijk overleg IBP VTH ingestemd. Alle omgevingsdiensten moeten aan de 6 genormeerde kpi's voldoen. Deze normen geven de ondergrens aan. Bijlage c (Eindnotitie Robuuste omgevingsdiensten na stuurgroep) betreft de eindnotitie van het IBP, waarin bovenstaande wordt beschreven.

In het interbestuurlijk programma is een toetsingskader opgesteld waarmee de omgevingsdiensten kunnen toetsen of zij aan de kpi's voldoen. Dit toetsingskader moet op 1 oktober a.s. door alle omgevingsdiensten zijn ingevuld zoals voorgelegd aan de voorzitter van het bestuur middels de brief in bijlage d (Brief AB RUD Utrecht betreft robuuste omgevingsdiensten en verzoek toetsing). In bijlage b: Toetsingskader robuuste omgevingsdiensten RUD Utrecht staan de resultaten voor de RUD Utrecht weergegeven. De robuustheidscriteria en -toets vormen daarbij een onderdeel van de op te stellen routekaart voor de vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Bij de uitvoering van de toets hebben de RUD Utrecht en de ODRU mede daarom gezamenlijk opgetrokken. Omgevingsdiensten die met het toetsingskader in de hand niet voldoen aan de kpi's, moeten voor 1 april 2024 een plan van aanpak opstellen hoe zij hier uiterlijk op 1 april 2026 aan voldoen.

Op basis van de resultaten in het toetsingskader blijkt dat de RUD Utrecht niet robuust is op KPI 3 en 6, kwetsbaar is op KPI 2 en voldoet aan KPI 1, 4 en 5. Op meerdere onderdelen zijn zowel de RUD Utrecht als de ODRU niet robuust, blijkt (ook) uit deze toets. Indien dit najaar van 2023 op basis van de routekaart besloten wordt dat de RUD Utrecht en de ODRU samengaan en één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht gaan vormen, dan is dat ook het plan van aanpak met de deadline 1 april 2024. Uiteraard zijn de te maken keuzes van invloed op het wel/niet voldoen aan de gestelde normen voor robuustheid. Indien besloten wordt om niet samen één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht te vormen, zullen andere maatregelen bedacht moeten worden om aan de gestelde/opgelegde criteria voor robuustheid te gaan voldoen vóór 1 april 2026.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. de uitgevoerde robuustheidstoets (bijlage b) te bespreken; en
2. de uitgevoerde robuustheidstoets (bijlage b) door het DB te laten verzenden naar het ministerie van I&W op of vóór de deadline van 1 oktober 2023.

Communicatie en medezeggenschap

Goedkeuring robuustheidstoets naar I&W. Ook wordt een kopie van de robuustheidstoets voorgelegd aan de regievoerders via het RVO.

Financiën

n.v.t.

Juridische toets

n.v.t.

Impact op fusietraject RUD Utrecht en ODRU

De robuustheidscriteria en -toets vormen daarbij een onderdeel van de op te stellen routekaart voor de vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Bij de uitvoering van de toets hebben de RUD Utrecht en de ODRU mede daarom gezamenlijk opgetrokken.

Toelichting

Algemeen

Binnen het interbestuurlijk programma VTH is pijler 1 gericht op robuuste omgevingsdiensten en financiering. De commissie Van Aartsen concludeerde dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen. Het bestuurlijk overleg IBP VTH heeft ingestemd met het voorstel dat een robuuste omgevingsdienst voldoet aan de criteria: effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency. Deze criteria zijn vervolgens omgezet naar zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's). Ook met deze kpi's heeft het bestuurlijk overleg IBP VTH ingestemd. Deze kpi's vormen de ondergrens waar omgevingsdiensten aan moeten voldoen en luiden als volgt:

1. De omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht) gecombineerd met percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang (basis- en milieugerelateerde plustaken) is minimaal € 15 miljoen (incl. overhead) (prijspeil 2021) en 80% van de medewerkers in het primaire proces in dienst van de organisatie.
2. De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie blijkend uit aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie.
4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname.
5. De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

Alle omgevingsdiensten moeten aan de 6 genormeerde kpi's voldoen. Deze normen geven de ondergrens aan. In het interbestuurlijk programma is een toetsingskader opgesteld waarmee de omgevingsdiensten kunnen toetsen of zij aan de kpi's voldoen. Dit toetsingskader is op 22 juni jl. door het bestuurlijk overleg IBP VTH goedgekeurd en moet op 1 oktober a.s. door alle omgevingsdiensten zijn ingevuld.

Omgevingsdiensten die met het toetsingskader in de hand niet voldoen aan de kpi's, moeten voor 1 april 2024 een plan van aanpak opstellen hoe zij hier uiterlijk op 1 april 2026 aan voldoen. Vanuit haar stelselverantwoordelijkheid monitort de staatssecretaris de plannen van aanpak. Robuuste omgevingsdiensten zijn cruciaal voor de bescherming van de burgers en hun leefomgeving en het voorkomen van milieuschade. Een omgevingsdienst is robuust als aan alle 6 kpi's wordt voldaan.

Toetsingskader RUD Utrecht (en ODRU)

In "Bijlage b: Toetsingskader robuuste omgevingsdiensten RUD Utrecht" staan de resultaten voor de RUD Utrecht weergegeven.

Op basis van de resultaten in het toetsingskader blijkt dat de RUD Utrecht niet robuust is op KPI 3 en 6, kwetsbaar is op KPI 2 en voldoet aan KPI 1, 4 en 5.

Voor KPI 2 (kwaliteitscriteria) geldt dat de RUD Utrecht voldoet aan de generieke criteria, maar op de specialistische deskundigheidsgebieden voldoen we deels niet meer. Voornamelijk door het vertrek van ervaren medewerkers, waar momenteel wervingsacties voor zijn uitgezet.

Voor KPI 3 geldt dat de RUD Utrecht niet voldoet aan de robuustheidseis van voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie vanwege een vrij besteedbaar budget van minder dan de eis van minimaal 1% van de begroting.

Voor KPI 6 geldt dat de RUD Utrecht niet past bij de identiteit van het werkgebied en er geen sprake is van coherentie in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied.

De robuustheidscriteria, KPI's en -toets vormen een onderdeel van de op te stellen routekaart voor de vorming van één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht. Bij de uitvoering van de toets hebben de RUD Utrecht en de ODRU mede daarom gezamenlijk opgetrokken.

Op meerdere onderdelen zijn zowel de RUD Utrecht (zoals hierboven aangegeven) als de ODRU niet robuust, blijkt (ook) uit deze toets.

Indien dit najaar van 2023 op basis van de routekaart besloten wordt dat de RUD Utrecht en de ODRU samengaan en één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht gaan vormen, dan is dat ook het plan van aanpak met de deadline 1 april 2024. Uiteraard zijn de te maken keuzes van invloed op het wel/niet voldoen aan de gestelde normen voor robuustheid. Indien besloten wordt om niet samen één robuuste omgevingsdienst in de provincie Utrecht te vormen, zullen andere maatregelen bedacht moeten worden om aan de gestelde/opgelegde criteria voor robuustheid te gaan voldoen vóór 1 april 2026.